

Workshop DreptCompAct

Dualismul profesiei de consilier juridic în sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională

Workshop pentru facilitarea comunicării mediu academic – mediu economic real, în vederea adaptării și corelării competențelor profesionale și a abilităților practice aferente, oferite de programele de studii de licență/masterat la care sunt înmatriculați membrii grupului țintă cu cerințele pieței muncii dinamice și globale

22.07.2025 online

Temă expert: Specificitatea activității legislative, de reprezentare și de asistență juridică în Ministerul Apărării Naționale

Dezvoltarea și sprijinirea parteneriatelor sustenabile, cu angajatori din mediul economic real, la care se realizează stagiile de practică de specialitate, pentru adaptarea și corelarea competențelor profesionale cu cerințele pieței muncii, în vederea facilitării inserției socio-profesionale a viitorilor absolvenți

Organizarea activității legislative, de reprezentare și asistență juridică

- Activitatea legislativă, de reprezentare și asistență juridică în Ministerul Apărării Naționale este desfășurată, în condițiile legii, de către consilierii juridici încadrați în Direcția generală juridică.
- Activitatea legislativă, de reprezentare și asistență juridică în Ministerul Apărării Naționale se realizează atât de consilierii juridici ofițeri, cât și de consilierii juridici cu statut de personal civil.

Admiterea în profesie, stagiul legal și îndrumare

- În Ministerul Apărării Naționale încadrarea și promovarea ofițerilor în funcții de consilieri juridici se fac potrivit prevederilor *Statutului cadrelor militare* și ale actelor normative care reglementează profesia de consilier juridic.
- Primirea în profesie a consilierilor juridici civili se face pe baza unui concurs sau examen
- Consilierul juridic stagiar efectuează obligatoriu un stagiul de pregătire profesională cu durata de 2 ani, în coordonarea unui consilier juridic îndrumător din Ministerul Apărării Naționale

Poate avea calitatea de Consilier juridic îndrumător:

- șeful structurii juridice în care consilierul juridic stagiar este încadrat
- consilierul juridic definitiv cu funcția cea mai înaltă din garnizoană, cu excepția consilierilor juridici cu atribuții pe linie procesuală.
- în cazul în care aceștia nu există, poate fi consilier juridic îndrumător și consilierul juridic definitiv de la eșalonul superior la care există consilier juridic.
- Coordonarea activității consilierului juridic stagiar cu atribuții pe linie procesuală se realizează potrivit dispoziției șefului Direcției Generale Juridice.

- Având în vedere specificul activității juridice, la începutul exercitării profesiei în cadrul Ministerul Apărării Naționale, consilierul juridic efectuează o pregătire de specialitate cu durata de două luni, în baza unui program și în coordonarea consilierului juridic îndrumător.
- În perioada de 2 luni, consilierul juridic nu poate semna documente pe linie de specialitate fără confirmarea consilierului juridic îndrumător.
- Consilierul juridic stagiar împuternicit poate pune concluzii la judecătorii și la tribunale ca instanțe de fond, la organele de urmărire penală, precum și la celelalte organe cu activitate jurisdicțională.
- Consilierul juridic definitiv împuternicit poate pune concluzii la instanțele judecătorești de toate gradele, la organele de urmărire penală, precum și la toate organele cu activitate jurisdicțională.

- Consilierii juridici își exercită profesia în cadrul unităților militare unde sunt încadrați, subordonându-se nemijlocit comandanților/șefilor acestora.
- Consilierii juridici din Ministerul Apărării Naționale, indiferent de structura în care aceștia își desfășoară activitatea, sunt coordonați din punct de vedere profesional de Direcție Generale Juridice.
- Dacă unitățile militare din subordinea structurii din care fac parte sau eșalonului superior nu au consilier juridic încadrat sau acesta nu își poate îndeplini temporar atribuțiile, consilierii juridici asigură asistența juridică și pentru acestea.
- În situația în care eșalonul superior este dislocat în altă garnizoană, asistența juridică pentru unitățile militare care nu au consilier juridic încadrat sau care nu își poate îndeplini temporar atribuțiile se asigură de către un consilier juridic din garnizoana respectivă sau din cele mai apropiate garnizoane, desemnat de șeful Direcției, în urma unei cereri scrise adresate acestuia de comandantul/șeful unității militare deservite. Șeful Direcției informează în scris despre desemnare atât consilierul juridic în cauză, prin intermediul comandantului/șefului unității militare în care acesta este încadrat, cât și comandantul/șeful unității militare deservite. Sunt exceptați de la această prevedere consilierii juridici cu atribuții pe linie procesuală.

- Consilierii juridici au autonomie profesională în exercitarea atribuțiilor funcționale și trebuie să asigure apărarea cu fermitate, onestitate și principialitate, în limitele prevăzute de lege, a drepturilor și intereselor legitime ale Ministerului Apărării Naționale, în conformitate cu prevederile Constituției României și ale actelor normative.
- Consilierii juridici nu pot fi sancționați și nu poate fi angajată răspunderea acestora pentru acțiunile întreprinse cu bună-credință în exercițiul atribuțiilor și în limita acestora sau pentru inacțiunile lor, cu excepția cazurilor în care au manifestat gravă neglijență în îndeplinirea atribuțiilor funcției.

Direcția generală juridică

Potrivit domeniilor de competență, Direcția generală juridică are, în principal, următoarele responsabilități:

- Avizează, prin personalul special desemnat, proiectele de acte normative specifice elaborate de către structurile cu responsabilități în domeniul expertizat, care se supun aprobării ministrului apărării naționale, în condițiile stabilite prin actele normative incidente.
- Analizează și avizează actele normative elaborate de structurile centrale ale Ministerului Apărării Naționale, care privesc activitatea ministerului, asigurând respectarea prevederilor Constituției României și principiilor generale de legiferare specifice dreptului românesc.
- Asigură asistența juridică pe probleme de drept internațional și drept comunitar, prin raportare la legislația Uniunii Europene/reglementările NATO și la tratatele la care România este parte.

- Sprijină încheierea înțelegerilor tehnice, în vederea participării personalului propriu la misiuni în teatrele de operații.
- Asigură consultanță juridică în procesul de standardizare.
- Reprezintă și apără interesele Ministerului Apărării Naționale în fața instanțelor judecătorești și a altor jurisdicții aflate pe teritoriul statului român, precum și în cadrul oricăror proceduri prevăzute de lege, în cauzele în care este citat Ministerul Apărării Naționale.
- Coordonează activitatea de reprezentare din teritoriu, în materie procesuală, în probleme de drept public și de drept privat.
- Formulează, cu consultarea unităților implicate în proces, răspunsuri la interpelările adresate de parlamentari.
- Avizează legalitatea măsurilor ce urmează a fi luate de către conducerea Ministerului Apărării Naționale, care pot angaja răspunderea patrimonială.

- Sintetizează activitatea legislativă de documentare, inițiere, elaborare, avizare și promovare a proiectelor de acte normative din cadrul ministerului.
- Colaborează, cu alte unități, pentru a asigura activitatea de informare și documentare legislativă în vederea asigurării transparenței decizionale.
- Centralizează observațiile primite de la Secretariatul general, formulate de ministere în procesul de avizare, și urmărește implementarea acestora de către structurile inițatoare ale proiectelor de acte normative.

Atribuțiile specifice ale consilierilor juridici cu atribuții pe linie procesuală

Consilierii juridici cu atribuții pe linie procesuală, din cadrul Direcției și din structurile din teritoriu subordonate acesteia, reprezintă interesele Ministerului Apărării Naționale în fața instanțelor de judecată, îndeplinind următoarele atribuții specifice:

- a) formulează și promovează acțiuni civile, comerciale, în contencios administrativ, în materia litigiilor de muncă, a asigurărilor sociale și de altă natură, potrivit legii;
- b) formulează și promovează apărările, căile de atac ordinare și extraordinare, precum și orice alte acte procesuale de natură să asigure apărarea drepturilor și intereselor legitime ale Ministerului Apărării Naționale;

- c) formulează și susțin cererile de constituire ca parte civilă în procesele penale în care inculpații au produs prejudicii patrimoniului Ministerului Apărării Naționale;
- d) apără, prin mijloace procesuale specifice, interesele Ministerului Apărării Naționale atunci când este chemat în judecată în calitate de parte responsabilă civilmente;
- e) motivează propunerile de renunțare la drepturile aflate în litigiu și la judecată, precum și la căile de atac exercitate;
- f) colaborează cu unitățile militare în vederea întocmirii documentației necesare exercitării și susținerii acțiunilor și apărărilor în fața instanțelor de judecată;
- g) examinează și avizează, sub aspectul legalității, titlurile executorii, în vederea punerii în executare a acestora;
- h) îndeplinesc orice alte atribuții pe linie procesuală prevăzute de lege ori stabilite de șeful Direcției.

Activitatea de asistență juridică

Activitatea de asistență juridică în Ministerul Apărării Naționale se realizează, în principal, prin acordarea consultanței de specialitate și avizarea juridică a actelor și măsurilor dispuse de comandanți/șefi în scopul asigurării legalității actului de comandă/conducere și al apărării intereselor legitime ale Ministerului Apărării Naționale în raporturile cu autoritățile publice, instituțiile de orice natură și cu orice persoană fizică sau juridică, precum și prin participarea, în limitele competențelor legale, la procesul de elaborare și adoptare a actelor normative.

Consilierul juridic din Ministerul Apărării Naționale îndeplinește, în principal, următoarele atribuții pe linia activității de asistență juridică:

- a) analizează și avizează, sub aspectul legalității, proiectele de acte normative specifice ce se aprobă de conducătorii structurilor cărora le asigură asistență juridică;
- b) colaborează la întocmirea proiectelor de acte normative inițiate de structurile Ministerului Apărării Naționale;
- c) colaborează la analizarea proiectelor de acte normative întocmite de autorități publice, pentru care s-a cerut avizul Ministerului Apărării Naționale;
- d) reprezintă și apără interesele Ministerului Apărării Naționale în raporturile cu autoritățile publice, instituțiile de orice natură, precum și cu orice persoană fizică sau juridică, română ori străină, cu excepția instanțelor judecătorești;

- e) consiliază, pe linie de specialitate, comandanții/șefii unităților militare în raporturile cu autoritățile publice, instituțiile de orice natură, precum și cu orice persoană fizică sau juridică, română ori străină;
- f) avizează, la cererea comandanților/șefilor unităților militare, legalitatea măsurilor ce urmează a fi luate în desfășurarea activității lor, precum și a oricăror acte care pot angaja răspunderea patrimonială a unităților militare;
- g) asigură asistență juridică la încheierea contractelor în care este parte unitatea militară, le avizează și participă la concilierea litigiilor rezultate în urma derulării acestora;
- h) asigură asistența juridică comisiilor care funcționează la nivelul structurilor centrale ale Ministerului Apărării Naționale și unităților militare, fără a face parte din acestea decât în cazurile prevăzute de actele normative, în vederea asigurării legalității măsurilor pe care acestea le adoptă sau le propun;

- i) colaborează cu organele de resort din unitățile militare și cu parchetele militare, în vederea stabilirii exacte a cuantumului pagubelor produse patrimoniului Ministerului Apărării Naționale;
- j) informează operativ conducerea unității militare căreia îi asigură asistență juridică asupra principalelor probleme constatate privind asigurarea legalității, precum și a măsurilor ce se impun a fi luate;
- k) colaborează la întocmirea documentației necesare promovării acțiunilor la instanțele judecătorești;
- l) participă, la cerere, la convocările în care se analizează modul de executare a contractelor economice, abaterile sau accidentele de circulație ori de muncă, starea și practica disciplinară, precum și la alte convocări și face propuneri pentru luarea măsurilor impuse de reglementările legale în vigoare;
- m) sprijină acțiunile organizate în unitățile militare pentru cunoașterea și respectarea legislației;

- n)** participă la planificarea și executarea controlului și evaluării asistenței juridice în Ministerul Apărării Naționale;
- o)** participă la misiuni de cooperare internațională în domeniul juridic, în țară sau în străinătate;
- p)** prezintă rapoarte de activitate comandantului/șefului unității militare în care este încadrat;
- q)** asigură documentarea juridică și ține evidența actelor normative pentru pregătirea sa profesională, precum și a celor privind organizarea și funcționarea structurii din care face parte.

Asistența juridică în relațiile cu forțele armate străine

În relațiile cu forțele armate străine, asistența juridică a comandanților/șefilor forțelor armate române este asigurată de către consilierii juridici ai structurilor respective sau, în lipsa acestora, de consilierul juridic al eșalonului superior.

Asistența juridică în acest domeniu a șefilor structurilor centrale este asigurată de către consilierii juridici din structurile respective sau de către Direcția generală juridică

Direcția asigură asistența juridică în relațiile cu forțele armate străine, revenindu-i în acest domeniu următoarele responsabilități:

- a) avizează memorandumurile necesare obținerii aprobărilor legale pentru participarea forțelor armate române la misiuni;
- b) asigură asistență, împreună cu alți specialiști în domeniu din structurile centrale, conducerii Ministerului Apărării Naționale, cu ocazia susținerii în Parlament a propunerilor de trimitere a forțelor armate române în afara teritoriului național;

- c) avizează proiectele înțelegerilor tehnice de cooperare cu forțele armate străine supuse semnării ministrului apărării naționale, precum și pe cele a căror negociere este aprobată de acesta;
- d) avizează memorandumurile pentru aprobarea încheierii în numele Guvernului României a înțelegerilor tehnice de cooperare cu forțele armate străine;
- e) poate participa cu specialiști, la solicitarea structurilor centrale ale Ministerului Apărării Naționale și în limita personalului disponibil, la negocierea înțelegerilor tehnice privind cooperarea cu forțele armate străine;
- f) coordonează acțiunile pentru soluționarea, din punct de vedere juridic, a problemelor rezultate din aplicarea tratatelor privind statutul forțelor;
- g) analizează și soluționează pretențiile formulate de terți împotriva forțelor Statelor Unite ale Americii staționate în România, în conformitate cu prevederile Aranjamentului de implementare între autoritățile desemnate ale României și Statelor Unite ale Americii privind procedurile de soluționare a pretențiilor pentru implementarea Acordului dintre România și Statele Unite ale Americii privind activitățile forțelor Statelor Unite staționate pe teritoriul României.